

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. december 15.
(OR. en)

13750/20
ADD 1
LIMITE
PV CONS 28
RELEX 982

TERVEZET – JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA
(Külügyek)

2020. december 7.

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

Nem jogalkotási tevékenységek

3.	Aktuális ügyek	3
4.	Transzatlanti kapcsolatok	3
5.	Stratégiai autonómia	3
6.	Egyéb	4
MELLÉKLET – A Tanács jegyzőkönyvében rögzítendő nyilatkozatok		5–9

Nem jogalkotási tevékenységek

3. Aktuális ügyek

A miniszterek megemlékeztek az emberi jogok nemzetközi világnapjáról (december 10.), és üdvözölték az EU globális emberi jogi szankciórendszerének elfogadását („A” napirendi pont).

Venezuelát illetően a Tanács megvitatta a december 6-i, sem szabadnak, sem pedig tisztességesnek vagy demokratikusnak nem tekinthető parlamenti választásokat követően az országban uralkodó helyzetet. A Tanács hangsúlyozta, hogy Venezuelának olyan politikai megoldásra van szüksége, amely kiutat mutat a jelenlegi zsákutcából, és amely lehetővé teszi a venezuelai nép számára sürgetően szükséges humanitárius segítség célba juttatását.

Törökországot illetően a Tanács nyugtázta az ország általi folyamatos provokációkat és fenyegetéseket, és az Európai Tanács ülésének előkészítéseként megvitatta a kérdést.

A Tanács Grúziával kapcsolatban kifejezésre juttatta, hogy továbbra is támogatja az országban a demokratikus folyamatot, valamint az Unió küldöttsége általi közvetítési erőfeszítéseket.

4. Transzatlanti kapcsolatok

Véleménycsere

A Tanács véleménycserét tartott az Amerikai Egyesült Államokkal folytatott együttműködés uniós prioritásairól. A Tanács elfogadta az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti kapcsolatokról szóló, a 13724/20 dokumentumban foglalt következtetéseket.

5. Stratégiai autonómia

Véleménycsere

A főképviselő ismertette a kérdést és a megbeszélendő fő elemeket. Munkaebéd során, informális keretek között tovább folytatódott a véleménycsere a kérdésről.

6. Egyéb

A miniszterek áttekintették a **Hongkongra** vonatkozó, 2020. június 30-án elfogadott nemzetbiztonsági törvény végrehajtását. Az EU folytatni fogja a 2020 júliusában elfogadott intézkedések végrehajtását.

Az Európai Bizottság tájékoztatta a minisztereket a **Cotonoui Megállapodást** követő új partnerségi megállapodásról folytatott tárgyalások sikeres lezárásáról.

Svédország tájékoztatta a minisztereket az **EBESZ** Miniszteri Tanács 2020. december 3–4-i ülésének eredményéről.

A miniszterek az **Etiópiában** zajló összetűzések azonnali beszüntetésére és az Afrikai Unió (AU) általi közvetítési erőfeszítések folytatására szólítottak fel, valamint kiemelték a humanitárius segítség eljuttatásának fontosságát.

A Tanács nyugtázta a **libanoni nép** támogatásáért szervezett, december 2-i nemzetközi konferencia eredményét.

Magyarország beszámolt a kárpátaljai magyar közösséget a közelmúltban ért támadásokról.

A Tanács véleménycserét folytatott a **belarusz** helyzetről és az EU általi folyamatos támogatásról.

A Tanács tudomásul vette, hogy a főképvisező a Külügyek Tanácsának következő ülésén megbeszélést kíván folytatni a **migráció külső vonatkozásairól**.

A Tanács nyugtázta a december 14-én tartandó **EU27–Latin-Amerika–Karib-térség** nem hivatalos miniszteri ülést, melynek házigazdája a német külügyminiszter lesz.

Nyilatkozat a 13600/20 dokumentumban foglalt nem jogalkotási 4. és 5. „B” napirendi ponthoz

A 4. „B” napirendi ponthoz: **Transzatlanti kapcsolatok**

LENGYELORSZÁG ÉS MAGYARORSZÁG NYILATKOZATA

Az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti kapcsolatokról szóló tanácsi következtetéseket illetően Lengyelország és Magyarország értelmezése szerint a „nemek közötti egyenlőség” megfogalmazás (1. pont) az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikkével összhangban a férfiak és nők közötti egyenlőségre való hivatkozásként értendő.

Az 5. „B” napirendi ponthoz: **Stratégiai autonómia**

DÁNIA NYILATKOZATA

„Dánia kiemeli a tanácsi szinten tartott hivatalos és nem hivatalos megbeszélések egyértelmű szétválasztásának fontosságát. Ahogy ezt a napirend elfogadásakor említettük, erről a tanácsi üléseket megelőzően jó előre, a Tanács eljárási szabályzatában meghatározott határidők teljes körű tiszteletben tartásával egyértelmű tájékoztatást kell nyújtani. A napirendi pontok státuszának röviddel a tanácsi ülések előtti megváltoztatása nehézségeket okoz néhány tagállamnak a nemzeti parlamentekkel szembeni kötelezettségeik tekintetében, és ezért kerülendő.”

Nyilatkozatok a 13602/20 dokumentumban foglalt nem jogalkotási „A” napirendi pontokhoz

Az 5. „A” **Következtetések a polgári KBVP területére vonatkozó paktumról**
napirendi ponthoz: *Jóváhagyás*

LENGYELORSZÁG ÉS MAGYARORSZÁG NYILATKOZATA

„A polgári KBVP területére vonatkozó paktumról szóló tanácsi következtetések tervezetét illetően Lengyelország és Magyarország értelmezése szerint »a nemek közötti egyenlőséget valamennyi tevékenységben érvényesíteni kell« megfogalmazás (8. pont), valamint »a nemek kérdésének szempontjait alaposabban és módszeresebben érvényesítsék« (9. pont 8. alpont) megfogalmazás az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikkével összhangban a nők és férfiak közötti egyenlőség általános érvényesítésére való hivatkozásként értendő.

Lengyelország és Magyarország ezzel a pontosítással elfogadja a polgári KBVP területére vonatkozó paktumról szóló tanácsi következtetésekre irányuló javaslatot.”

A 6. „A” napirendi **Következtetések az uniós békeközvetítésről**
ponthoz: *Jóváhagyás*

LENGYELORSZÁG ÉS MAGYARORSZÁG NYILATKOZATA

„Az uniós békeközvetítésről szóló tanácsi következtetéseket illetően Lengyelország és Magyarország értelmezése szerint a következő megfogalmazás: »Az EU és tagállamai tevékenységeinek [...] területén prioritást fog élvezni a következők előmozdítása: [...] a nemek közötti egyenlőség [...]. Ezzel összefüggésben a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése [...] az EU számára kiemelt prioritást jelent, ezért a Tanács hangsúlyozza, hogy e tekintetben konkrét intézkedésekre van szükség« (6. pont) az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikkével összhangban a férfiak és nők közötti egyenlőség általános érvényesítésére való hivatkozásként értendő.

Lengyelország és Magyarország ezzel a pontosítással elfogadja az uniós békeközvetítésről szóló tanácsi következtetésekre irányuló javaslatot.”

BELGIUM NYILATKOZATA
az államok elsődleges emberi jogi felelősségéről

„Belgium üdvözlí a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló tanácsi határozat és tanácsi rendelet elfogadását, amely révén lehetővé vált az átfogó uniós emberi jogi szankciórendszer létrehozása. Az EU az emberi jogok tiszteletben tartásán alapul, és elkötelezett e jogok védelme mellett mind az EU-ban, mind világszerte. Az emberi jogok kulcsfontosságú szerepet játszanak a béke és a tartós biztonság biztosításában, továbbá az EU külső tevékenységének sarokkövét jelentik.

Egyértelműen le kell szögezni, hogy az államoké az elsődleges felelősség az emberi jogok biztosítása terén csakúgy, mint lakosságuk emberi jogi jogsértések elleni védelme tekintetében. Belgium ennél fogva üdvözlí a tanácsi határozat (2) preambulumbekzdését, amely kimondja, hogy „Az emberi jogok tiszteletben tartásáért, védelméért és érvényesítésért – többek között az emberi jogok nemzetközi jogának való megfelelés biztosításáért – elsődlegesen az államok viselik a felelősséget.”

Az emberi jogok nemzetközi joga kötelezi az államokat arra, hogy védjék az egyént és a csoportokat az emberi jogi visszaélésekkel szemben, tartózkodjanak az emberi jogok gyakorlásába való beavatkozástól vagy azok korlátozásától, valamint hogy pozitív lépéseket tegyenek az alapvető emberi jogok érvényesülésének elősegítése érdekében.

Hosszú távon a súlyos emberi jogi jogsértéseket leginkább a konfliktus kiváltó okainak kezelésével, az ember jogok és a jogállamiság előmozdításával, valamint a kormányzás és az intézmények megerősítésével lehet megelőzni. Következésképpen az államoknak nem csupán az atrocitás-bűncselekmények tilalmával és megelőzésével, illetve a (veszélyeztetett) lakossági csoportok védelmével kapcsolatos nemzetközi jog alap-jogiaktusait kell aláírniuk, ratifikálniuk és végrehajtaniuk, hanem olyan jogalkotási és intézményi rendelkezéseket is életbe kell léptetniük, amelyekkel kezelik a nemzetközi humanitárius jognak és az emberi jogok nemzetközi jogának a megsértését, valamint bíróság elé állítják az elkövetőket.

Abban az esetben ugyanakkor, ha az állam nem képes – vagy akár nyilvánvalóan nem hajlandó – védelmet biztosítani a lakosságának, a nemzetközi közösségnek kötelessége időben és megfelelően beavatkozni.

E különböző szempontokat tükrözi a védelmi felelősségnek az ENSZ szintjén kidolgozott elve is, amelyet az EU és tagállamai rendíthetetlenül támogatnak.

Az EU – többek között a 2020–2024-es időszakra szóló, az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési tervnek, a kétoldalú emberi jogi párbeszédnek, illetve a demokrácia és az emberi jogok európai eszközének a keretében – tevékenyen támogatja az államokat az emberi jogok védelmére és érvényesítésére irányuló erőfeszítéseikben. Mindazonáltal a fentiekből következik, hogy nem hallgathatunk, amikor súlyos emberi jogi jogsértések fordulnak elő. Az átfogó uniós emberi jogi szankciórendszert így ennek fényében kell szemlélni.”

BELGIUM NYILATKOZATA

a minősített többségi szavazásról

„Belgium üdvözli a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló tanácsi határozat és tanácsi rendelet elfogadását, amely révén lehetővé vált az átfogó uniós emberi jogi szankciórendszer létrehozása. Az EU az emberi jogok tiszteletben tartásán alapul, és elkötelezett e jogok védelme mellett mind az EU-ban, mind világszerte. Az emberi jogok kulcsfontosságú szerepet játszanak a béke és a tartós biztonság biztosításában, továbbá az EU külső tevékenységének sarokkövét jelentik.

Az átfogó uniós emberi jogi szankciórendszer az emberi jogok világszerte való védelmére és előmozdítására szolgáló uniós eszköztár újabb elemét jelenti. A szankciórendszert hatékonná kell tenni ahhoz, hogy hozzájáruljon a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni küzdelemhez.

E tekintetben Belgium sajnálattal veszi tudomásul, hogy a tanácsi határozat 5. cikkének (1) bekezdése értelmében a szankciós jegyzékek létrehozásáról és módosításáról szóló határozatokat egyhangúlag kell majd meghozni. Ez a követelmény akadályozni fogja, hogy a szankciórendszer kifejthesse hatását akár mint az emberi jogi eszköztárunk része, akár mint a KKBP szakpolitikai eszköze.

Belgium álláspontja szerint ha körültekintően és kellően megtervezve kiterjesztenénk a minősített többségi szavazást a KKBP kérdéseire – egyebek mellett az emberi jogokkal és a szankciókkal kapcsolatban –, az elősegítené, hogy az uniós közös kül- és biztonságpolitika keretében eredményesebben és hitelesebben védjük meg érdekeinket és értékeinket, anélkül, hogy feladnánk a tagállamok alapvető érdekeit. E tekintetben Belgium nyitott és horizontális megbeszélést javasol erről a kérdésről, amelyet megfelelő körülmények között lenne célszerű megtartani oly módon, hogy ne kapcsolódjon semmilyen konkrét javaslathoz.”

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

A Bizottság tudomásul veszi, hogy a Tanács végrehajtási hatásköröket tart fenn magának a súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedések vonatkozásában, a (KKBP) 2020/1999 határozat melléklete módosításának és felülvizsgálatának folyamatával való egységesség biztosítása érdekében. A Szerződés 291. cikkének (2) bekezdésére hivatkozva a Bizottság változatlanul úgy gondolja, hogy helyénvalóbb lett volna a végrehajtási hatásköröket a Bizottságra ruházni. A C-440/14. P. sz., National Iranian Oil Company (NIOC) kontra Tanács és Bizottság ügyben a Bíróság megerősítette, hogy „különleges és kellően indokolt esetekben” ruházhatók végrehajtási hatáskörök a Tanácsra. A Bizottság ezért úgy véli, hogy az említett ügy nem tekinthető precedensnek minden olyan döntés tekintetében, amelyek a korlátozó intézkedéseket megállapító tanácsi rendeletek esetében a végrehajtási hatáskörökre vonatkoznak. Ezenkívül – tekintettel arra, hogy a „végrehajtás” fogalma a szabályok konkrét ügyekre történő, egyedi alkalmazású jogi aktusok révén való alkalmazását foglalja magában – döntő fontosságú, hogy a végrehajtó hatóság képes legyen garantálni mindazon eljárási biztosítékok betartását, amelyekre az érintett személyek jogosultak.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

a minősített többségi szavazásról

Az uniós szankciórendszereket egyhangúlag elfogadott tanácsi határozatok hozzák létre (az EUSZ 29. cikke és 31. cikkének (1) bekezdése). Az EUSZ 31. cikke (2) bekezdésének harmadik francia bekezdése értelmében a Tanács minősített többséggel határoz, amikor „az Unió valamely fellépését vagy álláspontját meghatározó határozat megvalósítására vonatkozó bármilyen határozatot” fogad el. A szankciórendszert létrehozó tanácsi határozat értelmében jegyzékbe vett személyeket tartalmazó mellékleteket módosító tanácsi végrehajtási határozatok esetében ez az eset áll fenn.

A 2018. szeptemberi közleményében kifejtett álláspontjával összhangban a Bizottság felkéri a Tanácsot, hogy az uniós szankciórendszerek mellékleteinek módosítására – az EUSZ 31. cikke (2) bekezdésének harmadik francia bekezdése szerinti eljárásokkal összhangban – minősített többségi szavazást alkalmazzon.